

Motstanderen din har laget en stråmann. Når han skal gjengi ditt synspunkt, så sier han noe som antyder at du er for fri flyt av narkotika. Du har naturligvis ikke sagt noe om «fri flyt» eller om narkotika generelt. Dermed skaper han en skinnuenighet mellom dere. I tillegg er meningsmotstanderens argumentasjon rettet mot stråmannen. Han gir argumenter for hvorfor det ikke bør være fri flyt av narkotika, men ingen av dem retter seg mot spørsmålet om privat bruk av cannabis bør legaliseres. Så motstanderen din bedriver stråmannsargumentasjon.

Stråmannsargumentasjon avsporer debatten. Hvis vi vier stråmenn oppmerksomhet, går det på bekostning av tiden vi kunne brukt på å diskutere reelle uenigheter. Når motstanderen din sa at «i motsetning» til deg mener han «at fri flyt av narkotika er en dårlig ide», så forsøker han å skape en skinnuenighet. Den reelle uenigheten handler om privat bruk av cannabis, men han avsporer debatten ved å gi inntrykk av at dere var uenige om noe annet.

TIPS

til å gjenkjenne stråmannsargumentasjon

- Sjekk om taleren har gjengitt det motparten har sagt, på en rimelig måte.
- Sjekk om taleren uttrykker en reell og relevant uenighet.
- Sjekk om taleren avsporer debatten når motpartens synspunkter formuleres.

Stråmannsargumentasjon er en form for usaklighet.

Meningsmotstanderen din bidrar ikke til debatten på en måte som

fremmer kunnskap om temaet som diskuteres. Han bryter normen om å bidra med riktig informasjon ved å feilinformere publikum om hva du har sagt. I tillegg bryter han normen om relevans. Argumentet «Vi vet at det bare leder til personlige tragedier, dødelige overdoser og økt gjengkriminalitet» er bare relevant for stråmannen, ikke for det som du har sagt. Meningsmotstanderen din har dermed også brutt debattnormen som sier at vi skal være forberedt på å gi grunner, for ingenting av det han sier, vil kunne telle som grunn til å tro at det er riktig eller feil å legalisere cannabis.

Eksempel: Terroristen vant

Det neste eksemplet på stråmannsargumentasjon er fra debatten om gjenoppbygging av regjeringskvartalet etter terrorangrepene 22. juli. I 2020 antydte regjeringen en kostnadsramme på 20,5 milliarder kroner (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2020). I en debatt om hvordan prosjektet bør finansieres, gikk daværende statsminister Erna Solberg ut mot sine kritikere:

«Vi kan la være å bygge nytt regjeringskvartal og si at [terroristen] vant – de fire bygningene han tok ut, blir stående sånn, som et dødt landskap og et monument over terrorhandlingen.»

Uttalelsen vakte sterke reaksjoner, og Solberg gikk selv ut og sa at det «ble feil» (NTB, 2019). Men hva var problemet med det opprinnelige utspillet?

Bakgrunnen var hennes eget forslag om at et nytt regjeringskvartal burde kunne finansieres «under strek» i statsbudsjettet. Ved å unnlate å føre utgiften i det vanlige budsjettet kan regjeringen omgå handlingsregelen for oljepengebruk. Kritikerne mente at dette er uansvarlig pengebruk, og at regjeringskvartalet må finansieres på